

2018MME163

DATUM	11-7-2018
AAN	Provinciale Staten
VAN	GS – gedeputeerde van den Berg
DOORKIESNUMMER	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Voortgang ontwikkeling waterkrachtcentrale Hagestein

---

Inleiding

Bij de lancering van het provinciale energiefonds in januari 2018, is een nieuw initiatief gepresenteerd voor duurzame energie: een waterkrachtcentrale (WKC) in de stuw van Hagestein. Het betreft een initiatief van de Viaanse energiecorporatie E-lekstroom, die eerder betrokken was bij de drie windmolens in Vianen en het zonneveld in het pauseland langs de A12 (Galecop), en waterkrachtontwikkelaar BT-Projects. In dit memo wordt het initiatief en de betrokkenheid van de provincie Utrecht toegelicht.

De waterkrachtcentrale

De stuw bij Hagestein is de meest geschikte locatie in de provincie om waterkracht te produceren. Het is de enige stuw in het Utrechtse deel van de Lek en in de periode tussen 1958 en 2005 is de WKC in de stuw actief geweest. Toen groot onderhoud aan de centrale nodig was, is de centrale stil gelegd.

Een consortium dat bestaat uit E-Lekstroom en BT-Projects heeft het voornemen om de reeds aanwezige WKC op de stuw bij Hagestein te reviseren en opnieuw in gebruik te nemen. Hierbij zal een volledig nieuwe visvriendelijke turbine worden geïnstalleerd, waarmee de vissterfte wordt beperkt tot minder dan 0,1%. Deze turbine levert naar verwachting evenveel stroom op als anderhalve windmolen. E-Lekstroom is een energiecoöperatie en BT-Projects is een ontwikkelaar van waterkrachtsystemen. Onderaannemers zijn Antea Group (vergunningen) en Pentair Nijhuis (turbineleverancier).

Uitdagingen voor realisatie

De drie grootste uitdagingen om tot realisatie van het project te komen, zijn de volgende:

1. Medewerking van Rijkswaterstaat die beheerder is van de stuw: afspraken over huurprijs en waterbeheer.
2. Verkrijgen van vergunningen in het kader van de Waterwet (Rijkswaterstaat), Wet natuurbescherming (provincie Utrecht) en Wabo (gemeente Vijfheerenlanden).
3. Gesloten business case en financiering.

De provincie heeft het consortium geholpen bij deze uitdagingen. Het project is tijdens twee ontmoetingen tussen gedeputeerde Staten en de directie van Rijkswaterstaat geagendeerd. Tijdens deze bijeenkomsten heeft gedeputeerde energietransitie aangegeven de revitalisering van de WKC van iconische waarde te vinden en de lokale energiecoöperatie graag wil helpen met de verduurzaming van circa 2000 woningen in Vianen.

Ook heeft de provincie het initiatief genomen om met alle vergunningverleners kennis uit te wisselen en te bepalen onder welke voorwaarden een WKC bij Hagestein realiseerbaar is. Conclusies van dit overleg zijn:

- Een watervergunning is de komende vier jaar alleen mogelijk als aangetoond kan worden dat de vissterfte voor schieraal kleiner is dan 0,1%.
- Het is onwaarschijnlijk dat een vergunning en ontheffing wordt afgegeven als er sprake is van een significant effect op de (vis)soorten die relevant zijn voor de Wet natuurbescherming. Het bevoegd gezag stelt hoge

eisen aan de kwaliteit van de onderbouwing, omdat de kans reëel is dat de georganiseerde tegenstanders van WKC's een rechtszaak zullen aanspannen.

- Er zijn op dit moment geen zaken bekend die een belemmering kunnen vormen voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het veranderen van de inrichting. Belangrijkste aandachtspunt is de monumentstatus van de stuw, inclusief de waterkrachtcentrale.

Belangrijk voor de business case is dat aanspraak gemaakt kan worden op de SDE-subsidie voor nieuwe waterkrachtcentrales. Deze is hoger dan voor bestaande centrales. De subsidie wordt verstrekt door het Rijk. Indien er sprake is van een positieve business case, dan kan het Energiefonds ingezet worden voor financiering van het project.

Vervolgstappen

In juni hebben de gesprekken met vergunningverleners en de beheerder van de stuw Hagestein plaatsgevonden en zijn de vergunningaanvragen voorbereid. De provincie zal vanuit haar coördinerende rol streven naar vlotte vergunningprocedures. Zodra de vergunningen verstrekt zijn, kan het consortium SDE-subsidie aanvragen. Dat zal op zijn vroegst in het voorjaar van 2019 zijn. In dat geval kan de bouw van de centrale in 2020 gerealiseerd worden.